

Over het programma

De vervreemding tussen diverse groepen in onze samenleving wordt steeds meer voelbaar. De onderlinge verschillen worden scherper en de antwoorden op maatschappelijke vragen worden vaker gezocht in de polarisatie. Niet alleen op het sociale en politieke niveau, maar ook op het individuele niveau. In de media wordt gediscussieerd over het gebrek aan fatsoen en beleefdheid in het omgaan met elkaar en over het tekortschieten van de opvoeding. Wat kan een individu doen om de sociale cohesie te versterken?

Dit programma gaat over de mens die leeft en overleeft, die steeds op zoek is naar geluk, die het samen met anderen probeert te redden. We willen verschillen tussen mensen zien zonder vooroordelen. Pas dan zijn we in staat om verrassende overeenkomsten te ontdekken die mensen, individueel en sociaal, versterken.

De mens met vele gezichten, die vaak bevreemd kijkt naar anderen, maar wie ziet hij in de spiegel? Elk programmaonderdeel reikt beelden aan van een herkenbare mens. Gelukkig, verdrietig, eenzaam, onzeker, verliefd, kwetsbaar, sterk. Door deze prachtige muziek kijken we verder, verder dan vandaag en morgen, verder dan jij en ik.

Uit *Le vrai visage de la paix*, Paul Eluard

“Après avoir lavé son visage au soleil
L’homme a besoin de vivre
Besoin de faire vivre et il s’unit d’amour
S’unit à l’avenir.

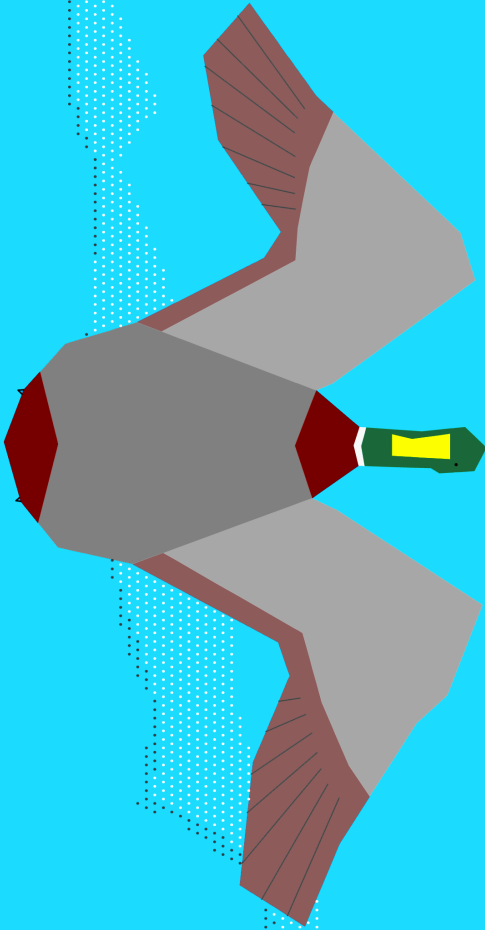
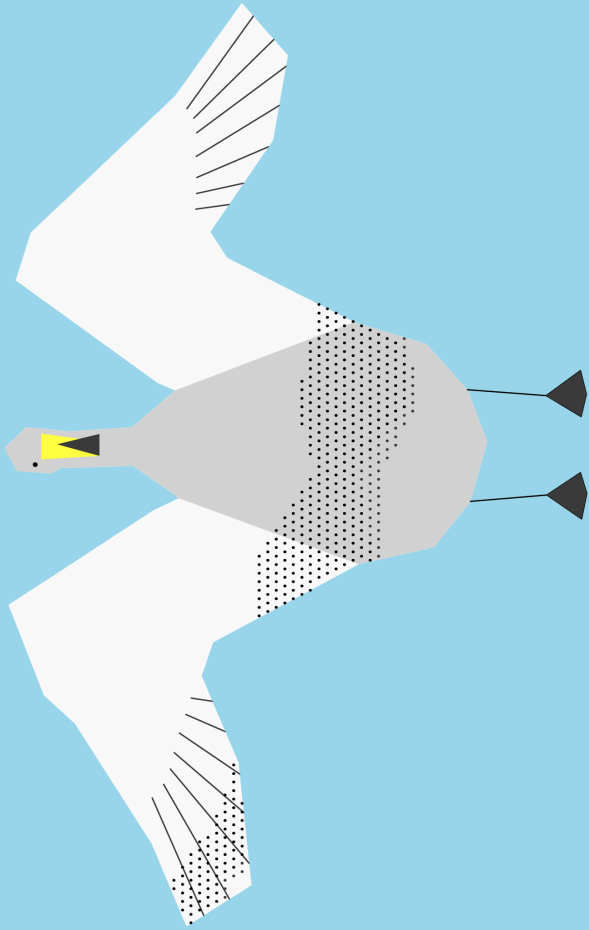
*Mon bonheur c’est notre bonheur
Mon soleil c’est notre soleil
Nous nous partageons la vie
L’espace et le temps sont à tous.”*

Vertaling

Nadat hij zijn gezicht heeft schoongewassen in de zon heeft de mens behoefte om te leven, behoefte om te laten leven En hij verbindt zich met de liefde verbindt zich met de toekomst

Mijn geluk is ons geluk, mijn zon is onze zon Samen delen wij het leven Ruimte en tijd zijn van ons allemaal.

SPIEGELING

Het koor van het
4 Mei-Projekt uit Groningen
o.l.v. Pieter Kole brengt
SPIEGELING

Concertdata 2013:			
21 april	15.00 uur	Winsum	Ons Centrum
26 april	20.15 uur	Eelde	Dorpskerk
28 april	15.15 uur	Amsterdam	Engelse Kerk
4 mei	21.00 uur	Groningen	Nieuwe Kerk

Programma

- Een tweeluik over verzoening versus vervreemding

Een ontmoeting (2013, première)
Voor gemengd koor, cello en accordeon
Muziek: Bert Heikema.
Tekst: Eddy Flohr

Moenie vrees nie (1999)
Voor gemengd koor a capella
Muziek: Bert Heikema
Tekst: Mathews Phosa

- Vele gezichten van de mens

Talle Tonge (1999, bewerking 2013)
Voor gemengd koor, cello en accordeon
Muziek: Hildegard Sarrazin
Tekst: Mathews Phosa

- Mijn geluk is ons geluk, mijn zon is onze zon

*Een improvisatie op Le vrai visage de la paix**
Voordracht en cello improvisatie
Tekst: Paul Eluard

- Vier seizoenen van het jaar, talloze seizoenen van het mensenleven

Levenskunstenora's (2004/2011)
Een liederencyclus in acht delen op basis van acht Groninger teksten (en twee Duitse) van vier Groninger dichters (en een Duitse)
Voor gemengd koor, cello en accordeon
Muziek: Wilfred Reneman
Teksten: Jan Siebo Uffen, Peter Visser, Simon van Wattum en Marie Franke-Luiken

- De liefde die aan de wereld de toekomst teruggeeft

Three songs for Choir A Capella (1984)
Voor gemengd koor a capella
Muziek: Philip Glass
Teksten: Leonard Cohen, Raymond Lévesque en Octavio Paz

Mexicaanse kalendersteen Piedra del Sol

Componisten en hun muziek

Bert Heikema (1959) studeerde klassiek gitaar aan het conservatorium van Groningen bij Willem van Lier. Hij studeerde compositie bij Klaas de Vries en Peter-Jan Wagemans in Rotterdam. Heikema componeert kamer- en koormuziek, schrijft veel voor theater en dansprojecten en als uitvoerend musicus is hij vaak actief op het gebied van geïmproviseerde muziek. In 1996 richtte hij de GAMMA Composers Group op.

In opdracht ven het 4 Mei-Projekt schreef Bert Heikema voor dit programma de nieuwe compositie ***Een ontmoeting*** op de tekst van Groninger dichter Eddy Flohr. Een stuk over twee mensen die elkaar treffen zonder elkaar werkelijk te ontmoeten. Over het anders mogen zijn en onbevangen naar elkaar kunnen kijken.

De compositie ***Moenie vrees nie*** op gedicht van Mathews Phosa is eveneens in opdracht van het 4 Mei-Projekt in 1999 door Heikema geschreven voor het programma over de hoop, verzoening en democratie in Zuid-Afrika.

Hildegard Sarrazin (1956) studeerde hobo aan het conservatorium van Hannover bij Ingo Goritzky. Zij studeerde saxofoon in Nederland en werkte met verschillende muziek- en theatergroepen. Sarrazin is naast het werken als professioneel musicus en componiste ook geregistreerd muziektherapeute en lid van de NVvMT.

Als lid van de Groningse GAMMA Composers Group en in opdracht van het 4 Mei-Projekt, schreef Sarrazin in 1999 de compositie ***Talle Tonge*** op gedicht van Mathews Phosa. Het stuk maakte eveneens deel uit van het toenmalige programma over het nieuwe Zuid-Afrika. Speciaal voor het programma Spiegeling heeft Sarrazin deze compositie bewerkt.

Wilfred Reneman (1955) studeerde aan het conservatorium in Groningen de vakken schoolmuziek en koordirectie. Ook volgde hij compositielessen bij Willem Frederik Bon en studeerde hij zang (counter-tenor). Naast zijn werkzaamheden als muziekdocent en dirigeert schreef Reneman ook vele composities en arrangementen. In 2004 componeerde Reneman voor Het Gronings Kamerkoor, accordeon en cello de achtdelige liederencyclus ***Levenskunstenoars*** op teksten van vier Groninger dichters: Jan Siebo Uffen, Peter Visser, Simon van Wattum en Marie Franke-Luiken, en de Duitse dichter Heirich Heine.

Deze liederen bezingen de mens, zijn (on)alledaagse leven en zijn sterke band met de natuur. De schoonheid van het Groninger landschap roept bij hem het gevoel van vrijheid en geluk op. Een langdurige regen maakt hem verdrietig en herinnert hem aan zijn machteloosheid. Er worden volgende liederen uitgevoerd:
Veurjoarsmörn
Zo’n wondermooie maand is maai
Op lichtende zummermörge
Zummer lopt of
November
Regen
Levenskunstenoar
’t Lege huus.

Philip Glass (1937) is een van de bekendste nog levende Amerikaanse componisten. Hij studeerde wiskunde en filosofie aan de universiteit van Chicago en dwarsfluit aan de Peabody Conservatory of Music te Baltimore. Omdat hij zich niet kon vinden in wat destijds doorging voor moderne muziek, verhuisde hij naar Europa. Hij werkte jarenlang samen met sitar virtuoos en componist Ravi Shankar. In 1967 ging hij terug naar New York en formeerde hij zijn Philip Glass Ensemble. De nieuwe muzikale stijl die hij ontwikkelde, kreeg de naam ‘minimalisme’. Glass zelf hield echter niet van deze term en spreekt liever over zichzelf als een componist die muziek maakt met ‘repetitieve structuren’. In de 25 jaren dat hij werkzaam is als componist heeft hij meer dan

twintig kleinere en grote opera’s gecreëerd, acht symfonieën, twee pianoconcerten en concerten voor piano, viool, timpaan en saxofoonkwartet en orkest.

Three songs for chorus componeerde Glass in 1984. Het is tot nu toe zijn enige werk voor koor a capella. De compositie **There are some men** is geschreven op een tekst van Leonard Cohen, ***Quand les hommes vivront d’amour*** van Raymond Lévesque en ***Pierre de soleil*** van Octavio Paz. Deze liederen gaan over de eenzame mens en de broederlijke liefde die de misère van het menselijk bestaan uit de wereld kan helpen.

door Hendrik-Jan Muller

Het volledige gedicht van Eddy Flohr:

Een ontmoeting

Het is vreemd weer. Een vreemde wolk drijft over en voel een vreemde windvlaag en zie daar een vreemde regenboog en verder-op een vreemd vuur en hoor, met de wind mee, een vreemde taal, een vreemde zittenblijver daar met een vreemde hoed, en hond, vreemde schoenen, een vreemd gezicht met woeste ogen, rare baard en vreemde neus en een zeer vreemde lucht. Een zeer bevreemde ontmoeting, een vreemd handgebaar, of ik erbij kom zitten als het ware en of ik dit vreemde eten wel lust. Nou nee, ik ga maar weer, op huis an en wens de vreemdeling een smakelijke voortzetting toe en een behouden terugtocht met zijn wel heel erg vreemde hond!

©Spade mei 2011 Groningen

Uitvoerenden

Pieter Kole (1967), dirigent van het 4 Mei-Projekt, studeerde orgel en koordirectie aan conservatoria van Leeuwarden en Groningen. Hij volgde daarnaast diverse cursussen op het gebied van koorscholing, koor- en orkestdirectie. Kole had lange tijd een eigen lespraktijk en dirigeerde grote en kleine vocale ensembles, cantorijen, oratoriumverenigingen en orkesten. Sinds 1997 is hij de vaste dirigent van het 4 Mei-Projekt te Groningen.

Theo Bodewits (1979) accordeonist, studeerde accordeon in Nederland en Duitsland bij Egbert Spelde en Stefan Hussong. Hij volgde masterclasses bij o.a. Ellegaard, Lips, Anzelotti en Dowlasz. Hij won in 2003 de prijs op de concours Città di Castelfidardo in Italië. Bodewits speelde mee met Ebony Band Amsterdam en Radio Symfonie Orkest en was betrokken bij vele muziek- en theaterproducties voor hedendaagse muziek, zowel solo als in kamermuziekverband. Daarnaast verdiepte hij zich in de bouw en de constructie van verschillende typen accordeons. Bodewits is op het moment docent accordeon in Amersfoort, Lelystad en Oldenburg.

Martin Grudaj (1971) cellist, begon al op zesjarige leeftijd met zijn cellolessen. In 1989 studeerde hij af aan de Hogeschool voor de Kunsten in Tirana (Albanië) en in 1995 aan het conservatorium van Groningen. Daarna specialiseerde hij zich onder leiding van Lucia Swarts en Troels Svane als uitvoerend musicus/solo-cellist aan het Conservatorium van Den Haag. Grudaj volgde masterclasses bij o.a. Decroos, Wispelwey, Wiesel en Strauss. Met pianiste Elena Malinova vormt hij het duo ‘Albarus’ en sinds 2001 samen met de Bulgaarse violiste Veselina Manikova het trio ‘Illyria’. Dit trio trad o.a. op in het programma van Radio 4 vanuit de Spiegelzaal in het Concertgebouw te Amsterdam.

Koor 4 Mei-Projekt

Alian Bergsma (solo)
 Bea Koerts
 Brigit Burema
 Cock Voorn
 Elle-Kari Drenth
 Ellie Rohde
 Elly Landman
 Else Janssen
 Emmy Bremer
 Eric Sander
 Fred Kamminga
 Harry Berghuis
 Hendrik-Jan Muller
 Hermien Bazuin
 Hinke de Boer
 Jan Timmer
 Jansje Kolthof
 Jasmina Milojkovic
 Jolanda Hutte

Josien de Looze (solo)
 Josta de Jong (solo)
 Kees Schäuikes
 Lian Rombouts
 Liesbeth Bos
 Margien Bouma
 Marijke Baljon
 Marjan Springelkamp
 Marjolein de Jong
 Monique Wientjes
 Petra Koopman
 Ria Havinga
 Rita Willink
 Rob Hennekens
 Simon Gjaltema
 Wil Mulder
 Willem de Lange
 Wim Berg
 Winy Verdegaaal

door Jolanda Hutte

Met dank aan

Programmagroep 2013: Emmy Bremer, Monique Wientjes, Harry Berghuis, Hendrik-Jan Muller, Jasmina Milojkovic
PR: Willem de Lange
Vormgeving: Rob Hennekens
Podiumbeeld: Cora Broekhuizen
Geluid: Louwrens Ellens
Floormanagement: Lian Rombouts, Cock Voorn
Website: Harry Berghuis

Dit programma werd medemogelijk gemaakt door

De vereniging het 4 Mei-Projekt

Culturele Vereniging 4 Mei-Projekt uit Groningen (sinds 1979) brengt jaarlijks een programma op en rond 4 mei met als doel aan de herdenking vernieuwende en actuele aspecten toe te voegen. De vereniging organiseert regelmatig naast concerten ook tentoonstellingen en lezingen die thematisch aansluiten.

De vereniging vraagt met haar muziekprogramma’s aandacht voor sociale en politieke onrechtvaardigheid, onderdrukking en discriminatie, hier en elders. Voor meer informatie over het 4 Mei-Projekt zie de website www.4meiprojekt.nl

